

Hallituksen esitys 70/2022 vp laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys HE 70/2022 vp laiksi ajokorttilain muuttamisesta. Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry antaa seuraavan asiantuntijalausunnon

Lausuntomme kohdistuu ajokorttiopetuksen liikenneturvallisuusvaikutuksiin, ajokortin hintaan, ajoharjoitteluratojen neutraliteettisääntelyyn ja teknologianeutraliteettiin.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry esittää lausuntonaan seuraavaa.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry kannattaa erityisesti nuorten kuljettajien liikenneturvallisuuden edistämistä ja kannattaa:

- Poikkeuslupamenettelystä luopumista ja B-luokan ajokortin suorittamista 17-vuotiaana huoltajan suostumuksella rajoitetulla ajo-oikeudella
- Ajokieltokoulutuksen laajentamista AM/120-, AM121- ja T-luokkaan
- Riskientunnistamiskoulutuksen (RTK) vaatimusten täydentämistä kahdella tunnilla lisäämällä opetusta nuorille liikenneturvallisuuden kannalta riskialttiimpiin aiheisiin.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry huomauttaa, että esitetyn ajoharjoitteluratapakon ei voida osoittaa parantavan liikenneturvallisuutta ja se tulee nostamaan merkittävästi ajokortin hintaa. Ratapakon perusteluissa ei ole näytetty sellaisia hyötyjä, jotka painaisivat haittoja enemmän. Muistutamme, että nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa erilaiset ratkaisut riskientunnistamiskoulutuksessa, myös ajorataharjoittelun.

Ratapakosta johtuen ajokortin hinta nousee ja hinnan korotus vaihtelee RTK-kurssin suorittamispaikkakunnasta riippuen. Nykyisellä ajorataverkostolla mitattuna keskimäärin siirtymämatkaa radalle kertyy noin 60 km oppilasta kohden. Ajallisesti kyseiseen siirtymään kuluu oppilasajossa aikaa noin kaksi (2) tuntia. Regulaatioperusteinen rataopetus tulee lisäämään autokoulujen vuosittaista ajosuoritetta noin neljä (4) miljoonaa kilometriä. Riskientunnistamiskoulutuksen opetusmäärien nosto korottaa ajokortin hintaa 128 € - 694 €.

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry on ilmaissut esityksen valmisteluvaiheessa huolensa kilpailun vääristymisestä autokoulumarkkinassa ja ajoharjoitteluratojen palveluaikojen rajallisuudesta. Uusi ratasääntely johtaa regulaatioperusteiseen ja monopolimaisia rakenteita luovaan ajorataliiketoimintaan. Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry kannattaa vahvasti ehdotuksen kohtaa 35 a § Ajoharjoitteluradat 4 momenttia, jossa säädetään ajoharjoitteluratoja koskevasta neutraliteettisääntelystä. Ratojen on tarjottava laissa tarkoitettu palvelua avoimesti kaikille kouluttajille samoilla yhdenvertaisilla ehdoilla niin hinnoittelun kuin saatavuuden osalta.

Kuten edellä on todettu, ratapakko nostaa merkittävästi ajokortin hintaa. Nykyinen ehdotus jakaa voimakkaasti voittajiin ja häviäjiin alueellisesti, eikä malli näin ollen täytä yhdenvertaisuuden vaatimusta. Mahdollistamalla teknologianeutraalit ratkaisut ajorataharjoittelussa, kuten erikoisvalmisteiset matalakitkarenkaat, vähennetään painetta ajokortin hinnan nousuun. Asiakas voi näin ollen valita parhaaksi katsomansa ratkaisun liukkaalla ajamisen harjoitteluun. Teknologianeutraliteetti tulisi kirjata lain pykäliin tai siitä

tulisi säätää erillisellä valtioneuvoston asetuksella. Mikäli yllä mainittu ei toteudu, esitämme vähimmäisvaatimuksena, että eduskunta edellyttää lausumalla teknologianeutraliteetin mahdollistamista viranomaisen määräyksessä. Teknologianeutraliteetti voidaan kirjata kuten aikaisemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa ajoharjoitteluratojen mitoituksesta, rakenteesta, varusteista ja hyväksymisestä (546/2011) *”Erilaisin liukastusmenetelmin tai liukkautta simuloivin teknisin laittein tuotetun liukkauden tulee olla kitkakertoimeltaan opetukseen soveltuva sekä pito- ja luistokitkan eron liikenteessä esiintyvää vastaava.”*

Sampsa Lindberg
toiminnanjohtaja
Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry